

महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्यादित यांच्या विजयनगर ता. कराड येथील ४०० के.व्ही. उपकेंद्र कर्मचारी वसाहतीकरिता कृष्णा नदीवरुन बिगर सिंचन पाणी हक्क प्रस्ताव (Bulk water Entitlement).

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक. बिसिंआ २०२२/(६७/२२)/सिं.व्य.(धो-२)

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : २१/०२/२०२३

- संदर्भ :- १) कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे यांचे पत्र दि.०४/०३/२०२२
२) शासन निर्णय क्र. संकिर्ण २०१५/(४४/१५)/सिंव्य (धोरण) दि. १७/११/२०१६
३) शासन परिपत्रक क्र. संकिर्ण २००८/(१३१/०८) सिंव्य (धोरण) दि. ०६/०३/२००९
४) शासन परिपत्रक क्र. बिपापू १००१/(७१३/२००१)/सिंव्य(धो), मुंबई-३२, दि. ७/४/२००३
५) शासन परिपत्रक क्र. पापव -२०१५/(प्र.क्र.४००/२०१५)/सिंव्य (महसूल) दि.१५/१२/२०१५
६) शासन निर्णय क्र. पापव २०१५/(प्र.क्र.८८/२०१५)/सिंव्य (महसूल) दि. २१/४/२०१६
७) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१०/(४०७/१०)/सिंव्य (धोरण), दि. २९/६/२०११
८) शासन निर्णय क्र. संकिर्ण देवदु २०१५/(८३६/२०१५)/सिंव्य (कामे) दि. १७/११/२०१६
९) शासन निर्णय क्र. संकिर्ण २०१८/(५११/१८)/सिंव्य (धोरण) दि. ०१/१२/२०१८
१०) शासन निर्णय संकिर्ण २०१८/(५११/१८)/सिंव्य (धोरण) दि. २०/०७/२०१९

प्रस्तावना:-

संदर्भिय पत्र क्र. १ अन्वये कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे यांचेकडून महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्यादित यांच्या विजयनगर ता. कराड येथील ४०० के.व्ही. उपकेंद्र कर्मचारी वसाहतीकरिता कोयना जलाशय- कृष्णा नदीवरील बहे को.प. बंधान्यावरुन बिगर सिंचन मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्कास (Bulk Water Entitlement) मंजुरी मिळणेबाबत प्रस्ताव प्राप्त झालेला आहे. संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये बिगर सिंचन मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क प्रस्तावांना मंजुरी देण्यासाठी क्षेत्रिय वाटपाच्या मर्यादेनुसार सुधारित स्तर निश्चित करण्यात आलेले आहेत. या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र. २.३ मधील तरतुदीनुसार पिण्याच्या व औद्योगिक पाणी वापराच्या बिगर सिंचन मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क प्रस्तावांना मान्यता देण्याचे अधिकार मा.मंत्रीमंडळ उप समितीला देण्यात आले आहेत. याअनुषंगाने शासनास प्राप्त झालेल्या खालील प्रस्तावास मंजुरी देण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय :-

१.० मा. उपमुख्यमंत्री, जलसंपदा यांचे अध्यक्षतेखाली दि. २९/१२/२०२२ रोजी संपन्न झालेल्या मा.मंत्रीमंडळ उपसमितीच्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार व सदर बैठकीच्या मंजूर इतिवृत्तानुसार खालील तक्त्यातील रकाना क्र. २ मध्ये नमूद संस्थेला त्यांचे नावासमोर रकाना क्र.५ मध्ये नमूद मोठ्या प्रमाणात पाण्याच्या (Bulk Water Entitlement) हक्कास, परिच्छेद २.० मधील अटींच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे .

अ. क्र	संस्थेचे नांव	पाणी वापराचा प्रकार	जलाशय/कालवा/नदीचे नांव	मंजूर केलेले मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क (Bulk Water Entitlement) (दलघमी)
१	२	३	४	५
१	महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्यादित यांच्या विजयनगर ता. कराड येथील ४०० के.व्ही. उपकेंद्र कर्मचारी वसाहतीकरिता	पिण्यासाठी	कोयना जलाशय - कृष्णा नदीवरील बहे को.प. बंधान्यावरुन	०.०९६६

२.० उपरोक्त नमूद प्रस्तावास खालील अटींच्याअधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे .

- १ सदर पाणी आरक्षण मंजुरी मुळे होणाऱ्या सिंचन कपातीपोटी सिंचन पुर्नस्थापनेचा खर्च संदर्भ क्र. ३ नुसार रु. १ लक्ष प्रति हेक्टर प्रमाणे (Base Year २००९) अधिक भाववाढ निर्देशांक (Cost Inflation Index) विचारात घेऊन येणारी रक्कम अथवा प्रत्यक्ष करारनामा करतेवेळी लागू असलेला शासनाचा प्रचलित दर यापैकी जो जास्त असेल त्या दराने सिंचन पुर्नस्थापनेचा खर्च करारनामा करणेपुर्वी संस्थेकडून घेण्यात यावा.
- २ बिगर सिंचन पाणी पुरवठयासाठी करारनाम्याचा सुधारीत नमुना व मार्गदर्शक तत्वे महाराष्ट्र शासन, पाटबंधारे विभाग संदर्भ क्र. ४ अन्वये निर्गमित केल्या आहेत. त्यानुसार करारनामा करण्यात यावा.
- ३ संदर्भ क्र. ५अन्वये बिगरसिंचन पाणी पाणीवापराचे करारनामे करणे व नुतनीकरण वेळेवर करणे बाबत मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत त्यानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
- ४ जलांश्रोत प्रदुषित करणाऱ्या पाणी वापरकर्त्यांकडून दंडनीय पाणीपट्टी आकारणी करणेबाबत मार्गदर्शक तत्वे या विषयाबाबत संदर्भ क्र. ६ मधील अटींचे पालन करणे पाणी वापरकर्त्यांना बंधनकारक राहील.
- ५ संदर्भ क्र. ७ अन्वये करारनामा करताना बिगरसिंचन पाणीवापरकर्ते अंतिम पाणी मागणी प्रमाणे टप्प्याटप्प्याने पाणीवापर करण्याचे नियोजन नमूद करू शकतील. त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाचे आदेश दि. २९/०३/२०२२ मधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी .
- ६ संदर्भ क्र. ८ अन्वये पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या अधिनियमातील तरतुदीनुसार सिंचन प्रकल्पांचे व्यवस्थापन पाटबंधारे महामंडळाकडे वर्ग करणे व पाणीपट्टीची रक्कम प्रकल्पांच्या सिंचन व्यवस्थापनाच्या कामासाठी खर्च करण्यास मान्यता देणेसाठीचा निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे. त्याप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.
- ७ पाणी उचलण्याची/ पुरवठ्याची जागा व क्षेत्रीय परिस्थितीनुसार इतर अटी शर्तीचा अंतर्भाव करून संबंधित मुख्य अभियंता यांनी सविस्तर झापन तात्काळ निर्गमित करावे .
- ८ “This reservation is only the letter of support for the, water supply scheme or the industry as the case may be. Actual quantity of water that will be supplied every year shall be governed by the entitlement

granted to the water user entity by the River Basin Agency based on the population and the reasonable use norm decided by this Authority and the yearly allocation declared by the prescribed Authority on the basis of reservoir contents of the year and shall be subjected to various provisions in the agreement that will be signed by the water user entity with River basin Agency.”

- ९ सदर पाणी मंजुरीच्या अनुषंगाने पिण्याच्या प्रयोजनार्थ पाणी वापर करताना उपलब्ध करून दिलेल्या पाण्याची गुणवत्ता पिण्यास योग्य (potable) करण्याकरिता आवश्यक उपाययोजना करण्याची जवाबदारी उपरोक्त तक्त्यातील स्तंभ क्र. २ मध्ये नमुद संरथेची राहील.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२३०२२७११५३६०५२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रांजली टोंगसे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,मंत्रालय मुंबई.
३. मा. उपमुख्यमंत्री ,यांचे खाजगी सचिव.
४. मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
५. मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
६. मा. विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
७. मा. विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
८. अ.मु. सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. सचिव,(प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. सचिव, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई.
१२. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्ण खोरे विकास महामंडळ , पुणे
१३. मुख्य अभियंता (पा) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. मुख्य अभियंता (जसं), जलसंपदा विभाग, पुणे
१५. अधीक्षक अभियंता , सांगली पाटबंधारे मंडळ , सांगली.
१६. निवडनस्ती कार्यासन सिंव्य (धोरण).